

Beste natuurvrienden,

het is soms wat zoeken maar hier en daar liggen in het Vlaamse landschap gevarieerde natuurgebiedjes te wachten op ontdekking. Langs een saaie steenweg, vanop de parking van het gemeentelijk kerkhof van

Jabbeke kan je bijvoorbeeld het **Maskobos** vinden. Op een hele kleine oppervlakte wandel je er door en langs allerhande biotopen die (vanzelfsprekend) heel veel boeiende soorten herbergen. **24 NVO-ers** genoten van de onderdompeling in dit natuurbad tijdens onze wandeling op **zondag 27 augustus**.

Zoals veel bossen in West-Vlaanderen was ook het Maskobos oorspronkelijk een zandig heideveld. Of misschien eerder een “wastine”: een arm stuk grond met heide, struweel en wat lage bomen. Net goed genoeg om er wat schapen op te laten grazen. Later werden veel van deze

gronden omgezet naar (productie)bos (zie de vele bossen met -veld in de naam). Voor het Maskobos gebeurde dit tijdens de Franse bezetting door Napoleon.

Gelukkig werden hier geen snelgroeiende naaldbomen aangeplant maar wel Zomereiken, Beuken en andere loofbomen. In de 20^e eeuw volgde ook de Amerikaanse eik maar nieuwe inzichten zorgen ervoor dat deze soort opnieuw verwijderd wordt. Hier en daar worden de bermen jaarlijks gemaaid, er werd een nieuwe vijver aangelegd en Ezels helpen een stuk wastine openhouden. Midden in het bos ligt ook nog een restantje van het oorspronkelijke heideveld.

Heel wat biotopen dus maar ook heel wat werk (en onkosten) om dat allemaal te kunnen behouden. Helaas zijn hiervoor niet altijd de nodige budgetten en/of de nodige mankracht voorhanden. Net zoals in veel natuurgebieden zie je hier dan ook dat het moeilijk is om de natuurdoelen te halen en daarna in stand te houden. Toch een welgemeend “Petje af” voor de vele vrijwilligers die in hun vrije tijd deze projecten ondersteunen en zo bijzondere natuurgebieden helpen vrijwaren.

De nabespreking werd deze keer een ware beproeving voor de hoog-sensitieven onder ons. Bulderend gelach, voorbijdenderende tractoren, kruisgesprekken aan 90 decibel... ja het was op auditief vlak echt “genieten”. In

Jabbeke hebben we nu eenmaal weinig keuze... we pinken stilletjes een traan weg als we terugdenken aan de gouden tijden in de Witte Tijger...

Metten is weten... in 2023 noteerden we reeds **541 verschillende soorten**. Sedert de NVO-start begin 2017 zijn dat al **1229 soorten** geworden. Daarvan werden tot nu toe zo’n **1111 verschillende soorten** met foto en wat uitleg in de verslagjes besproken. Je kunt alles nog eens bekijken en nalezen in samenvattende excel-bestanden via deze link : <https://nvosite.com/bestanden/> . Je kunt op onze site ook alle vorige verslagjes vinden en downloaden : <https://nvosite.com/archief/>

Natuurwaarnemingen zijn soms vluchtig en vervagen meestal weer snel. Gelukkig zorgen onze hoffotografen heel vaak voor mooie foto’s. Dankzij hun inspanningen vind je opnieuw 6 extra fotopagina’s aan het eind van dit verslag. Met dank aan Dirk, Alain en Marijke.

Akker(on)kruiden werden door chemische middelen uit de akkers verdreven en werden op die manier behoorlijk zeldzaam. Als redmiddel worden ze tegenwoordig vaak toegevoegd aan de zaadmengsels waarmee bermen en bloemenweiden worden ingezaaid. Zo kunnen we toch nog genieten van het intense blauw van deze **Korenbloem**. (foto: JaVa)

Veel groter en met een meer open groeivorm is deze geelbloeiende **Venkel**. Twijfel je over de determinatie? Even over de bladeren of de zaadjes wrijven en je ruikt een hele sterke anijsgeur. In feite is Venkel een zuiderse soort die ook in onze natuur zijn plekje heeft gevonden. Ze is ook de favoriete waardplant van de Koninginnepage. (foto: JaVa)

De verschillende soorten witjes op naam brengen lukt enkel als ze even willen stilzitten. Bij deze zien we een opvallende, sikkelvormige zwarte vlek in de hoek van de bovenvleugel, dit is dus een **Groot koolwitje**. Daarom schrijven we Groot hier ook met een hoofdletter, om aan te geven dat het een deel is van de soortnaam. Zo is er ook een Klein koolwitje. (foto: JaVa)

Dit vlindertje zie je vooral in de late zomer rondfladderen. Aan de stipjes kun je zien dat deze soort familie is van de blauwtjes. Ook hier weer een vlinder met een adjectief in de soortnaam: **Kleine vuurvliinder**. En ja, er bestaat inderdaad ook een Grote vuurvliinder maar die is zeer zeldzaam en zal je in onze streken niet vinden, wel in de Ardennen. (foto: JaVa)

Tuinliefhebbers herkennen deze bloemen wellicht en weten dat die tot het geslacht Hypericum ofte Hertshooi behoren. In onze natuur vind je ook enkele inheemse soorten van dit geslacht en het best gekend is dit **Sint-Janskruid**. Als je de blaadjes tegen het licht houdt zie je kleine gaatjes. De wetenschappelijke naam is dan ook Hypericum perforatum. (foto: JaVa)

Typisch voor grassoorten is de polvormige groei. Zo'n pol is zo dicht dat andere planten er niet tussendoor kunnen groeien. In het heideveldje van het Maskobos stonden veel pollen van dit **Pijpenstrootje**. Je begrijpt dat dit voor de groei en het behoud van de heideplantjes niet ideaal is. (foto: waarnemingen.be)

Wat er zo leuk is aan de natuur als hobby? Voor mij alvast zeker de onverwachte waarnemingen die echt op elke wandeling wel op je pad liggen. Zoals deze keer de vele tientallen **Zuringgrandwantsen** die samen op een **Ridderzuring** zaten te zonnen. Insecten zijn koudbloedig en tanken dus regelmatig wat zonne-energie om actief te blijven. (foto: waarnemingen.be)

Alle libellensoorten overwinteren in het water als eitje of als larve. Maar op elke regel is er wel een uitzondering en hier is dat de **Bruine winterjuffer**. Deze soort overwintert dus als enige als imago. Maar de bruinige camouflagede is zo perfect dat het niet eenvoudig is om ze dan ook nog te vinden. (foto: JaVa)

Klaversoorten hebben vaak blaadjes die per drie bijeen zitten en de geslachtsnaam is dan ook Trifolium. Deze soort heeft lange wollige bloeihoofdjes en kreeg daarom de toepasselijke naam: **Hazenpootje**. Toen droogboeketten in de jaren '70 en '80 populair waren vormde deze soort vaak de donzige benedenlaag. (foto: JaVa)

Inheems? Ja! Zeldzaam? Ja, zelfs zeer zeldzaam! Deden wij dan een uitzonderlijke ontdekking met deze **Gele kamille**? Wel... eigenlijk niet want ongetwijfeld kwam ook deze soort hier terecht als onderdeel van een zaadmengsel. Wat niet wegneemt dat het toch leuk is zo'n zeldzame soort te vinden (ja ik weet het, daar kun je over discussiëren). (f: waarnemingen.be)

Zomaar midden in een weiland stonden een 5-tal grote, vreemd-gevormde paddenstoelen. Het leek wel of de bovenkant was ontploft en in feite is dat ook een beetje zo. De **Ruitjesbovist** start bolvormig en vormt inwendig een massa sporen. Als de sporen rijp zijn barst de bovenkant van de zwam open en kan de wind de sporen verspreiden. (foto: JaVa)

Nog vreemdere organismen zijn de slijmzwammen. Omdat ze zich (heel langzaam) richting voedselbron kunnen bewegen zitten ze ergens tussen de dieren en de zwammen in. De meest opvallende soort is deze **Heksenboter** want die is zo felgeel dat je eerst denkt dat er een klodder verf is gemorst. (foto: JaVa)

Deze activiteit gemist??? Geen probleem!!!

Er staat al een nieuwe activiteit op het programma want op **zondag 10 september** wandelen we door het Maria-Hendrikapark, bij Oostendenaars beter bekend als **'t Bosje**. De herfst trekt zich nu goed op gang dus we benoemen heel wat planten adhv hun vruchten en zaden. Maar ook vogels, insecten en zwammen komen aan bod.

De mail met de info over deze activiteit valt op maandag 04 september in je mailbox.

Meer info over de eerstvolgende activiteiten vind je hieronder.

Vriendelijke groeten en tot binnenkort

Jan Vanhoutte

Wandelingen in de nabije toekomst :

Sinds begin 2017 organiseert **NVO** elke maand 2 natuuractiviteiten.

NVO staat voor **NatuurVerkenners Oostende** en verenigt op een vrijblijvende manier mensen die samen van natuur willen genieten.

De 2^e zondag van elke maand verkennen we een stukje Oostendse natuur. De 4^e zondag van elke maand zoeken we het, carpool-gewijs, wat verderop. Op deze manier bezoeken we, over 3 jaar gespreid, **meer dan 60 verschillende locaties**.

ALLE activiteiten zijn steeds gratis en iedereen is welkom.

Na elke activiteit wordt een verslagje doorgemailed naar alle deelnemers.

Enkele dagen voor de volgende activiteit wordt een klein info-mailtje verstuurd.

Er werd ook een site opgestart waarop alle verslagjes en wat extra info over NVO terug te vinden zijn.

<https://nvosite.com/>

Volgende NVO-activiteiten (steeds keuze tussen ochtend- en namiddagwandeling) :

- **zondag 10 september** : laatzomer-wandeling in **'t Bosje** (Maria-Hendrikapark)
Start : 09u00 en 14u00 aan de randparking bij de oude Velodroom / Iependreef / Oostende
- **zondag 24 september** : **daguitstap naar Zeeland** / Sofiapolder - Groede-podium - Cletemspolder
Start : 08u30 op de carpoolparking tegenover het kerkhof / Stuiverstraat 424 / Oostende
- **zondag 08 oktober** : najaarstrek op de **Spuikom**
Start : 09u00 en 14u00 aan de sluizen, kant sporthal / Sluizenplein / Oostende
- **zondag 22 oktober** : **daguitstap Bourgoyen en Drongengoed**
Start : 08u30 op de carpoolparking tegenover het kerkhof / Stuiverstraat 424 / Oostende
- **zondag 12 november** : herfstwandeling in het **Stadsrandbos**
Start : 09u00 en 14u00 op de parking van het crematorium / Grintweg 120 / Oostende
- **zondag 26 november** : paddenstoelenwandeling in het **bos van De Haan**
Start : 08u30 en 13u30 op de carpoolparking tegenover het kerkhof / Stuiverstraat 424 / Oostende

Weer of geen weer, er wordt **altijd** op de voorziene plaats en (stipt) op het voorziene uur gestart

Wie deze mails liever niet meer ontvangt kan zich uit de bestemmelingenlijst laten schrappen door een klein mailtje terug te sturen.

Je kunt me steeds bereiken via mail op jan.vanhoutte65@gmail.com

(ook opmerkingen, vragen, verbeteringen, voorstellen... zijn steeds meer dan welkom via mail)

foto : DiNo

foto : DiNo

foto : AlBu

foto : DiNo

foto : DiNo

foto : DiNo

Focus op flora, linksboven beginnend en daarna met de klok mee (zoals steeds op deze pagina's) :

- **Vlinderstruik**, een uitheemse soort die zich hier steeds beter thuis voelt
- Ook **Fijnstraal** (spec.) is uitheems en kan flink gaan woekeren omdat elke plant vele duizenden zaadjes maakt die met de wind verspreid worden.
- in het heideveldje vonden we ook **Dopheide** (spec.). Dat kan de Gewone dopheide zijn maar eventueel ook de veel zeldzamere Rode dopheide.
- Bij dit Knopkruid zie je haartjes op de stengels, dit is dus niet Kaal knopkruid maar **Harig knopkruid**.
- Ook dit jaar staan er weer nootjes aan de Beuken. Vroeger waren er vaak één of meerdere jaren zonder vruchtzetting, nu gebeurt dat steeds minder.
- **Struikheide** heeft het moeilijk met de woekerende planten die extra sterk groeien door de stikstofdepositie: Braam, Pijpenstrootje, Berk...

Toch vreemd die bijna perfecte verdeling over ochtend- en namiddagploeg, 12 - 14 deze keer. Een mens zou van minder in complotten beginnen geloven (maar niet echt natuurlijk).1

foto : AlBu

foto : DiNo

foto : DiNo

foto : DiNo

foto : DiNo

foto : DiNo

Focus op fauna, linksboven beginnend etc... :

- **Pissebedden** (spec.) zijn kreeftachtigen en ademen met kieuwen. Daarom vind je ze op vochtige plaatsen, zoals onder schors.
- Als uitzondering doet deze vlindersoort het wel goed, het **Bont Zandoogje**
- De zonnende **Zuringrandwantsen** in beeld, je ziet één nimf, verschillende imago's en eentje daarvan slaat de vleugels open en toont zijn oranje achterlijf
- Bramen die aangetast zijn door de **Bramengalmijt** blijven rood en voelen keihard aan.
- Zwarte poten en een legschede achteraan het achterlijf, dit is een (oud) vrouwtje **Bloedrode heidelibel** (maar andere meningen zijn welkom).
- Soms ziet de fotograaf iets wat anderen niet zien, zoals deze fraaie **Roodpootschildwants**.

foto : AlBu

foto : DiNo

foto : AlBu

foto : DiNo

Een gids tapt onderweg uit zijn natuurkennis-vaatje...

"Hoor je dat ook, die specht die hoog in de boom zit te roepen?"

"Pas op met dit Sint-Janskruid want 't is goed voor je vel maar niet in combinatie met zon"

"Door de toch wel natte zomer staan hier al mooie parasolzwammen zeg"

"Wat vind ik hier nu? Een doosje met een Kleine vuurvlinder erin!"

Tja als er één vrouw is die je nooit teleurstelt en die altijd voor boeiende verrassingen zorgt dan is het wel Moeder natuur.

foto : AlBu

foto : DiNo

foto : DiNo

foto : DiNo

foto : AlBu

foto : MaVa

Er zijn zoveel soorten paddenstoelen dat de determinatie toch vaak een beetje gokwerk blijft.

Linksboven beginnend en dan met de klok mee :

- Deze staan als pukeltjes op een omgevallen boomstam, **Roestbruine kogelzwammetjes**.
- Hoog tegen stammen van stervende en dode bomen vind je vaak de **Echte tonderzwam**.
- we kregen een paar mooie groepen **Gewone** (en dus niet Gele, Jan toch) **zwavelkoppen** te zien
- Zoals bij veel soorten zien deze **Gewone zwavelkoppen** er flink anders uit als ze nog jong zijn.
- Hier en daar stonden **Russula's** (spec.). De slakken lusten er duidelijke een hapje van. Opgelet, dit wel zeker niet zeggen dat ze geschikt zijn voor menselijke consumptie.
- Op de bosgrond stonden veel **Gele aardappelbovisten**.

Qua nabesprekingslocatie hadden we deze keer niet veel keus. Door de plaatselijke rommelmarkt was het ook erg druk dus zaten we helaas in verspreide slagorde. En door de geluidsheerkaatsende parasols en de luidruchtige inboorlingen was het ook een ware beproeving voor de hoog-sensitieven onder ons.... Tja... een mens moet wat over hebben voor z'n hobby...